
Arkivkode:

Saksnr.: 2021/1818

Sak: **49**

Møte: 8. desember 2021

Nygårdshøyden Sør - flytting av Institutt for informatikk

- ✓ *Et samfunn i omstilling trenger teknologi som løser fremtidens utfordringer, hoder som kan knekke morgendagens koder og mot til å tenke de store og ambisiøse tankene.*
- ✓ *Universitetet i Bergen har som samfunnsoppdrag og mål å være ledende, både nasjonalt og internasjonalt på forskning og innovasjon innen teknologi, IKT og realfag med kvalitet i verdensklasse.*
- ✓ *Realfagene vil ha en avgjørende betydning i det grønne skiftet vi står overfor, og Norges nye satsing på realfag, IKT og teknologi skal skje på Nygårdshøyden Sør.*

Om arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden Sør

Bakgrunn

Universitetet i Bergen har ambisjoner om at Norges nye satsing på realfag, IKT og teknologi skal skje på Nygårdshøyden Sør. Utvikling av Norges nye teknologi- og realfagssatsing på Nygårdshøyden Sør er et avgjørende bidrag for å sikre vår nasjonale spisskompetanse i årene som kommer. Rehabilitering av Realfagbygget og Fysikkbygget, samt etableringen av et nybygg i Allegaten 64 har også betydning for flere av de tematiske områdene i regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Bygningsmassen på denne delen av fakultetets campus er, til tross for godt vedlikehold, utdatert med hensyn til å kunne ivareta fagmiljøenes behov. Det haster derfor med å komme i gang med arbeidet med å fornye denne delen av campus og sikre at fagtilbudene fortsatt er attraktive for studenter og ivaretar de ansattes behov.

Det arbeides nå aktivt og målrettet for å få bevilgning til rehabiliteringene via statsbudsjettet, og for å realisere nybygget i samarbeid med ekstern aktør.

Universitetsstyret skal i møte 25. november 2021 ta stilling til om det skal igangsettes konkurranse med mål om å etablere en avtale om samarbeid med ekstern utbygger, for å raskt kunne realisere Allegaten 64.

Bakgrunnsdokumenter for universitetstyresaken:

- Styresak 18/21 Oppfølging av universitetets Masterplan for areal
https://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2021/2021-02-04/S_18-20Oppf%C3%B8lging_Masterplan_areal.pdf
- Styresak 123/21 Forslag til budsjett for 2022 Universitetet i Bergen
https://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2021/2021-10-28/S_123-21Budsjett_UiB2022.pdf
- Styresak 124/21 Innspill til Statsbudsjettet 2023
https://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2021/2021-10-28/S_124-21Innspill_statsbudsjettet2023.pdf

Saksfremstilling

Finansiering av nybygget i Allegaten 64 vil kunne skje gjennom bruk av UiBs eiendomsselskaper, dersom Universitetsstyret beslutter dette når de får forelagt nødvendig beslutningsunderlag i form av et skisse/forprosjekt.

Det er allerede nå klart at realisering forutsetter en arealeffektivisering (og salg av bygg). Styringsgruppen for Nygårdshøyden Sør har derfor bedt om at det fremmes sak for fakultetsstyret hvor Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet forplikter seg til den nødvendige arealeffektiviseringen.

Følgende elementer inngår i den planlagte arealeffektiviseringen:

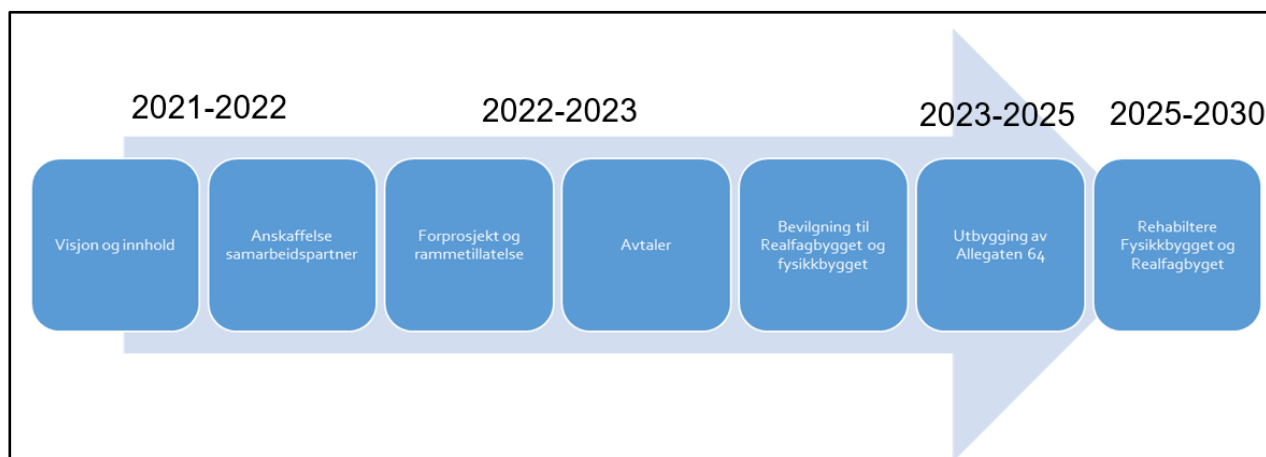
- ✓ Rivning av Auditoriefløyen i Allegaten 66
- ✓ Frigjøring av arealer i Realfagbygget til konserveringsavdelingene for Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket
- ✓ Flytting av Institutt for informatikk

I tillegg er kravet og UiBs ambisjon om bærekraftig arealbruk tydelig uttalt i visjonen for arealutviklingsprosjektet, og også målet om arealeffektivisering for å kunne frigjøre arealer til ønskede aktiviteter som understøtter visjonene og videre utvikling av fakultetets faglige aktiviteter innen forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

Oppsummert forpliktelse arealreduksjon

Arealendringer	Bruttoareal ca.
Rivning av Allegaten 66	- 2100 m ²
Flytting av informatikk	- 4800 m ²
Flytting av konservering	- 3400 m ²
Nytt areal i Allegaten 64	+ 7500 m ²
Sum arealreduksjon	- 2800 m²

Tentativ tidsplan for realisering av nybygget i Allegaten 64

Prosess for flytting av konserveringsavdelingene til Realfagbygget

Det pågår for tiden et omfattende arbeid for å se på mulige løsninger for å flytte konserveringsfunksjonene for Universitetsmuseet (UM) og Universitetsbiblioteket (UB) inn i Realfagbygget. Begge funksjonene er i dag uten permanente lokaler.

Dette arbeidet er også en del av det samlede arealutviklingsprosjektet, og det arbeides derfor både med å finne midlertidige og varige løsninger. De varige løsningene vil være en del av rokadeplanene som vil bli utarbeidet våren 2022. Universitetsmuseets avdeling for naturvitenskap og Universitetsbibliotekets avdeling for realfag er begge i dag lokalisert i Realfagbygget, og både UM og UB har derfor representanter i den pågående brukerprosessen som skal lede til programmeringen som vil inngå som en del av Konseptvalgutredningen (KVU) som skal ferdigstilles våren 2022. KVU er en forutsetning for å få byggeprosjekter i denne størrelsesorden inn på statsbudsjettet.

Flytting av Institutt for informatikk til Allegaten 64

Visualisert kan visjonen for nybygget i kortversjon oppsummeres slik:

UNIVERSITETET I BERGEN

Allégaten 64 (Nybygget)
– senter for IKT, innovasjon og kunnskapsdeling

- Et levende forskning- og **innovasjonsknutepunkt** der forskere og studenter møter nærings- og samfunnsliv
- Et viktig **tyngdepunkt for implementering av IKT og styrking av innovasjonskraften** for realfagene
- Viktig **arena for kunnskapsdeling**
- Bygget skal **bryte ned siloer mellom fagmiljøer** og sørge for at forskning og næringsliv får IKT-kompetansen som trengs for **banebrytende innovasjon og grønn omstilling**

Gitt profilen som er planlagt for bygget vil det være en forutsetning å planlegge for at Institutt for informatikk blir en av leietakerne i nybygget. Beslutningen om hvilke øvrige funksjoner (læringsareal, studentarbeidsplasser, innovasjonsareal mv.) som skal inn i bygget vil fattes etter at universitetsstyret har bevilget midler til realisering av Allégaten 64, og vil være en del av de samlede rokadeplanene som skal vedtas våren 2022 og som skal realisere visjonen for NGHS. Beslutningen om fortetting impliserer imidlertid at det allerede nå er en helt konkret plan at Institutt for informatikk skal flytte inn i nybygget når dette realiseres.

Det har flere fordeler at beslutningen om fortetting fattes nå, og derunder at det forutsettes at det planlegges å flytte Institutt for informatikk inn i nybygget:

- ✓ De fremtidige arealbehovene til instituttet kan legges til grunn i programmeringsarbeidet for Allégaten 64
- ✓ De fremtidige arealbehovene for instituttet kan ses i sammenheng med programmeringsarbeidet knyttet til læringsarealer og innovasjonsaktiviteter
- ✓ Med Institutt for informatikk på plass fra ferdigstillingstidspunktet vil visjonene for bygget kunne realiseres raskt, noe som vil anses å være en stor fordel for eksterne samarbeidspartnere og dennes muligheter til å kunne inngå leieavtaler med relevante, eksterne leietaker i de 10.300 kvm som er planlagt til dette formålet

En slik beslutning vil også kunne medføre utfordringer som må håndteres godt:

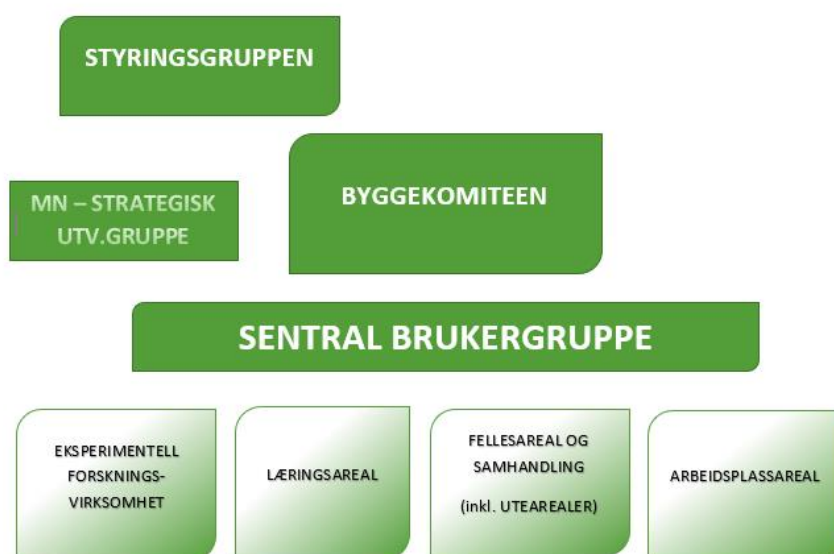
- ✓ I en tidligere fase av arealutviklingsprosjektet ble nybygget i Allégaten vurdert å være et svært velegnet bygg for å håndtere de nødvendige rokadebehovene som vil oppstå i rehabiliteringsperioden for Realfagbygget og Fysikkbygget, særlig på grunn av den umiddelbare nærheten til de øvrige byggene. Det må arbeides for å finne gode, alternative løsninger for alle institutter og enheter som berøres av rehabiliteringsprosessene.
- ✓ Institutt for informatikk er et institutt i vekst, og vil allerede i programmeringsfasen bli en aktør med et sterkt eierskap til bygget. Det vil kunne gi utfordringer når bygget samtidig er svært viktig for hele fakultetet og da særlig fakultetets muligheter til å realisere ambisjonene om å etablere moderne læringsarealer og utvikle en campus hvor studentene vil være og trives (også i de utfordrende rehabiliteringsårene), men også bygget som et sentralt innovasjonknutepunkt for hele fakultetet. Dette må håndteres på en god måte i de planlagte brukerprosessene frem mot ferdigstillelse.

Brukerprosess

Eiendomsavdelingen har utarbeidet en egen veileder for Brukermedvirkning i byggesaker ved UiB (se vedlegg), og denne følges av arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden Sør. Det vil også bli gjort når Allégaten 64 kommer inn fasene skisseprosjekt/forprosjekt og detaljprosjekt, sannsynligvis fra høsten 2022. De ulike fasene i større byggeprosjekt er:

Nygårdshøyden Sør er samlet sett inne i overordnet programfase i forbindelse med arbeidet med å forberede Konseptvalgutredningen (KVU) for hele prosjektet. Brukermedvirkningen er omfattende; alle institutter, avdelinger, studenter og vernetjenesten er involvert (til sammen ca. 90 personer, i tillegg til UiB sentralt, Eiendomsavdelingen og Rambøll). Organisasjonskartet for denne fasen ser slik ut:

I neste fase vil denne organisasjonen bli utvidet med brukergrupper for hvert av byggene, og der det er flere institutter og enheter involvert vil også disse ha egne brukergrupper:

Det er et gjennomgående prinsipp i organiseringen av prosjektet at det i størst mulig grad skal sikres kunnskapsoverføring, så medlemmene fra de fire temabrukergruppene som nå er i arbeid (avslutter sitt arbeid i januar 2022) vil bli invitert inn i brukergruppene som skal opprettes for de enkelte bygg. Vernetjenesten og studentene vil også være representert i alle bygg-brukergrupper.

Første bygg-brukergruppe som vil bli oppnevnt vil være for Allégaten 64, og de vil være i arbeid fra høsten 2022. Den vil ha bred representasjon fra Institutt for informatikk, men vil også få andre medlemmer fra temabrukergruppene (Læringsareal, Fellesarealer og samhandling mfl.). Det vil bli utarbeidet et tydelig mandat for brukergruppen, men deres oppgaver er beskrevet i følgende illustrasjon som er en oppsummering av «Brukermedvirkning i byggesaker ved UiB» (vedlagt):

Krav om drøfting av denne saken

I henhold til hovedavtalen punkt 19.2.e (og merknad til denne) er planer for flytting av institutt og avdelinger omfattet av reglene om medbestemmelse. Det ble derfor innkalt til ekstraordinært møte i Informasjons- og drøftelsesutvalget (IDU) for fakultetet 30.11.21, og saken var innmeldt for drøfting i Sentralt forhandlingsutvalg 01.12.21.

Lokalt IDU hadde følgende kommentarer og spørsmål:

- Forståelse for forventning om en viss grad av fortetting, men for tidlig å si hvor vi skal få til denne fortettingen. Reagerer på at kvm som skal frigjøres til konservering er gjort så konkret allerede nå, dette må også være en del av den helhetlige planen for byggene (beslutning om innplassering i juni 2022).
- Formuleringen «Informatikk flytter nærmere fakultetets tyngdepunkt» ble kommentert, da dagens lokalisering også har nærhet til småbedrifter, superdatamaskin, BIO
- Skepsis til distanse til laboratoriene, med datablokken som avlastningsbygg i byggeperioden.

- De mest kritiske labene kan ikke flyttes! De lette labene kan kanskje flyttes, og mange teoretikere kan flyttes uten veldig store ulemper.
- Rehabilitering av bygg med pågående laboratoriedrift har ikke vært gjort på vellykket vis før – veldig kritisk for alle at det finnes gode løsninger i vår prosess.

I Sentralt forhandlingsutvalg kom følgende innspill:

- Må lære fra prosessene for Alrek Helseklynge og Nygårdsgaten 5: Krevende prosesser krever særskilt god brukermedvirkning.
- Bli tydeligere på hvor forventningen om fortetting skal komme, herunder hvilken forventning Institutt kan ha til arealer i nytt bygg.
- Foreningene bør være aktiv samarbeidspartner i prosessen, og bør inviteres inn styringsgruppen.
- Å investere UiB-midler til nybygg forplikter – vi bygger ikke for at byggene skal bli stående tomme. Må finne løsninger som er tilpasset våre aktiviteter.

Dekanens kommentar

Nygårdshøyden Sør er et svært viktig og helt nødvendig arealutviklingsprosjekt, både for fakultetet og for hele universitetet. Saken som fremmes for universitetsstyret 25. november tydeliggjør at det haster å komme i gang, og gjennom delprosjektet Allégaten 64 vil fakultetet kunne realisere viktige deler av den overordnede visjonen for prosjektet. Det vil også gi oss mulighet for å arbeide konkret med delmålene om moderne undervisningsarealer, tettere samspill mellom forskning, studenter og næringsliv, å etablere et viktig tyngdepunkt for implementering av IKT og styrking av innovasjonskraften for realfagene. Ikke minst vil det gi oss muligheten for å utvikle moderne arbeidsplassarealer på en levende campus hvor både ansatte og studenter skal trives. Arealutvikling og fornyelse er derfor en kritisk forutsetning for at fakultetet også i fremtiden kan utøve forskning og utdanning og kan være relevant for å møte samfunnsutfordringene basert på kunnskap fra matematikk, naturvitenskap og teknologi.

Arealeffektivisering er en forutsetning for å kunne realisere Allégaten 64. Det viktigste er imidlertid å etablere fleksible arealer som gir mulighet for videre utvikling av vår disiplinbaserte forskning og utdanning. Vi har ambisjon om å tiltrekke oss gode studentene, styrke innovasjonskraften og øke vår konkurransekraft om eksterne forskningsmidler. Sentrale bidrag til bærekraftige løsninger på fremtidens utfordringer er en av fakultetets uttalte ambisjoner i arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden Sør, og bærekraftig arealbruk er da en naturlig del av denne ambisjonen.

Vedtak

Fakultetsstyret vedtar med dette følgende plan for arealreduksjon for å kunne realisere bygging av Allegaten 64

- ✓ Frigjøring av arealer i Real FAGbygget til konserveringsavdelingene for Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket (estimert til 3400 kvm)
- ✓ Flytting av Institutt for informatikk (ca. 4800 kvm)

Fakultetsstyret fremhever at bærekraftig arealbruk er et viktig premiss i arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden Sør, som er et stort og nødvendig gjenbruksprosjekt for to av våre sentrale bygg i kombinasjon med et nybygg.

Målet om arealeffektivisering er viktig for å kunne frigjøre arealer til ønskede aktiviteter som understøtter visjonene for Nygårdshøyden Sør, og videre utvikling av fakultetets faglige aktiviteter innen forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

Vedlegg: Brukermedvirkning i byggesaker ved UiB
24.11.2021/Kristine Breivik

Gunn Mangerud, dekan